

RUSYA'DIN UKRAYNA'YI GAL N N SÖZLE MELER ÜZER NDEK HUKUK ETK LER

SAVA KLOZU Ė YAPTIRIM KLOZU

Rusya'nın Ukrayna'yı galinin ardından dünyada tepkiler giderek artmakta, Amerika Birle ik Devletleri, ngiltere ve Avrupa Birli i için Rusya'ya kar 2 uyguladıkları yaptırımlar listesi+her geçen saat de i mekte, gittikçe geni lemektedir. Söz konusu yaptırımlar a 2 olarak Rus bankacılık sistemini ve ekonomisini hedef almakla birlikte, ilerleyen günlerde yaptırım uygulanacak ki i ve kurulu sayısının artacağına kesin gözü ile bakılmakta, hatta Rusya'nın yaptırımlar bakımından, en azından bir süre ran ve Venezuela'nın bulundu u kategoride yer alacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye bakımından Rusya'nın Ukrayna'yı gal etmesi endi e vericidir. Özellikle bu bölgede faal olan denizcilik firmaların ve ticaret yapan irketlerin bundan sonra yapmayı planladıkları i lerde son derece dikkatli olmaları gerekmektedir. ran yaptırımlarının ba ladığı zaman ya anan hukuki problemleri hatırlayarak okuyucularımızdan

- mal ta 2ması için yapılacak olan sefer çarteri sözleşmesi
- süre üzerinden gemi tahsis amacıyla yapılacak olan zaman çarteri sözleşmesi
- alım-satım sözleşmesi
- veya yukarıda sayılan hususlarla ilgili sigorta sözleşmesi

yaparken özellikle dikkatli olmalarını, bulunulan an itibarıyla geçerli olan yaptırım listesini, önlerine konan sözleşme metnini ve özellikle burada bulunan savaş klozlarının getirdi i ve götürdü ü husus-larını yakından incelemelerini, gerekirse bu konuda ihtisas sahibi olanlardan tavsiye ediyoruz.

Daha evvelden ya anan tecrübeleri göz önüne alacak olursak, yaptırımlara uyum konusunda sigorta irketlerinin özel bir hassasiyet göstereceklerini de bu vesileyle hatırlatmak ihtiyacını hissediyoruz.

Mesajımız okuyucularımız için faydalı olacağına üzdü ümüz iki klozun Türkçe tercümelerine yer vererek sonlandırıyoruz.

1. BIMCO VOYWAR 93 Savaş Klozu

Deniz ta 2macılığında sıklıkla kullanılan Gencon 94 çarterpartisinde yer alan VOYWAR 93 savaş klozunun türkçe tercümesi a a 2da yer almaktadır. Bu kloza yer vermemizin sebebi gerek bu

çarter partiyi kullanan okuyucuların faydalanması, gerek di er okuyucularınza ta ma sözleşmelerini bakından sava klorunun ne ekilde olmas gerekti i konusunda genel bir fikir vermektir.

İ Voywar 1993İ

(1) Bu klor bakından

(a) %a ayan+terimi buzlanmaatan, gemi i letme müteahhidi, alt ta ayan, i leten ve gemi-nin yönetimi ile ilgili olan di er ahslar ve kaptan da kapsayacaktır.

(b) %a sava rizikolar+terimi kaptan ve / veya ta ayanın makul kararına göre gemi, yük, mürettebat ve gemide bulunan di er ahslar bakından tehlikeli olan ya da tehlikeli olmas mümkün bulunan ya da tehlikeli hale gelebilecek her hangi bir ahs, topluluk, terör örgütü, politik bir grup ya da her hangi bir düzey ve ekildeki bir hükümetin tarafı bulundu u (fiilen mevcut bulunan ya da ba lama tehdidi olan) her türlü sava , sava hareketi, iç sava , hasmane tutum, devrim, ayaklanma, dahili kar k, sava benzeri hareket, (fiilen mevcut bulunan ya da bildirilmi bulunan) mayın dö enmesi, korsanlık, dü manca veya kötüniyetli hareket, (tüm gemilere ya da belirli bayraklar ta ayan gemi, malik ya da belirli yükler ya da belirli tabiyetteki mürettebata kar u uygulanan) ablukayı kapsayacaktır.

(2) Gemi yükü almaya ba lamadan evvel her hangi bir anda kaptan ve / veya ta ayanın makul kararına göre bu sözleşmenin ifa edilmesi gemi, yük, mürettebat ya da gemideki di er ahslar sava rizikolar ile kar u kar aya bırakabilecektir, ta ayan feshi ihbarda bulunabilecek veya gemi, yük, mürettebat ya da gemideki di er ahslar sava rizikolar ile kar u kar aya bırakabilecek veya bırakması ihtimali bulunan ksm ifa etmekten imtina edebilecektir; ancak bu sözleşme gere ince yükleme veya bo altma liman bir bölgenin içinden seçilecekse, ta tanın tayin etmi oldu u liman veya limanlarda gemi, yük, mürettebat ya da gemideki di er ahsların sava rizikolar ile kar u kar aya kalabilmesi ya da kalması ihtimalinin bulunması halinde, ta ayan öncelikle ta tandan yükleme ve bo altma bakından söz konusu olan bölge içinden di er her hangi bir güvenli liman tayin etmesini talep edecek ve sözleşmeyi ancak bu talebin ta tana ulaşmasından itibaren 48 saat içinde güvenli bir limanın ya da limanların tayin edilmemesi halinde feshedebilecektir.

(3) Yükleme ba ladıktan sonra veya bunu takip eden her hangi bir safhada gemi, yük, gemi adamları veya gemide bulunan ahslardan her hangi birinin kaptan ve / veya ta ayanın makul kararına göre birinci klorde belirlenen tehlikelerden biri ile kar a ma ihtimalinin ortaya çıkması durumunda ta ayan yüklemeye devam etmek ve koni mento imzalamak zorunda olmadı gibi, kendisinden geminin yolculu a ba laması ya da bunun bir ksmına devam etmesi, bu amaçla her hangi bir kanal ya da bo azdan geçmesi veya her hangi bir limana ya da yere gitmesi veya burada kalmaya devam etmesi talep edilemeyecektir. Böyle bir durumda ta ayan ta tandan yükün ya da bunun bir ksmının bo altılması için güvenli olan bir liman tayin etmesini talep edecek ve bunun ta tana ulaşmasını takip eden 48 saat içinde ta tana böyle bir liman tayin etmedi i takdirde, ta ayan (yükleme limanı da dahil olmak üzere) kendi seçimine göre di er her hangi bir limanda bu ta ma sözleşmesinin mutlak olarak ifasını anlamında yükü bo altabilecektir. Ta ayan belirtilen ekilde yapılan bo altmanın ek masraflarını, burası yükleme limanından farklı bir liman ise, yük sözleşmesinde belirtilen bo altma limanına ta nımı gibi tam navlunu ve fiili bo altma limanı ile akdi bo altma limanı arasında 100 milden fazla bir fark oldu u takdirde, (akdi yolculuk / ek yolculuk mesafesi oranının navluna uygulanması ile tespit edilecek) ek yolculu a ili kin navlunu talep hakkına ve aynı zamanda belirtilen kalemlerin tahsilini teminen yük üzerinde akdi rehin hakkına sahip olacaktır.

(4) Yükleme ba ladıktan sonraki her hangi bir safhada kaptan ve / veya ta ayanın makul kararına göre gemi, yük, gemi adamları ya da gemide bulunan di er ahsların sözleşmenin ifa edilmesi amacıyla kullanılacak olan (bo az veya kanal geçeri de dahil olmak üzere) normal ve mutad rotanın her hangi bir ksmında sava tehlikeleri ile kar a ma ihtimalinin ortaya çıkması ve bo altma limanına olan alternatif rotanın daha uzun olması halinde, ta ayan bu rotanın kullanılacağına ta tana ihbar edecektir. Bunun sonucunda toplam ek mesafe 100 milden fazla

oldu u takdirde, ta 2yan ek yolculu a ili kin (akdi yolculuk / ek yolculuk mesafesi oran2n2n navluna uygulanmas2 ile tespit edilecek) navluna hak kazanacaktır.

(5) Gemi

(a) bayra 2n2 ta 2makta oldu u veya ta 2yan2n kanunlar2na tabi oldu u devlet h2k2me-tinin veya di er her hangi bir h2k2metin ya da talimat veya tavsiyeler-inin yerine getirilmesini sa layacak yeterli i bulunan bir makam veya grubun bo altma liman2na gidilmemesi veya gecikerek gidilmesi veya ba ka bir limana gidilmesi hakk2ndaki verdikleri talimat veya tavsiyeler dahil olmak 2zere, geminin s2zle -menin ifa edilmesi s2ras2nda y2kleme / bo altma faaaliiyetlerinin icra edilmesi amac2 ile bulunaca 2 limanlar ya da yolculuk s2ras2nda u rayaca 2 limanlar, kullanaca 2 rota ve ge2cece i b2lgeler gibi konulardaki verilen b2t2n emir, talimat ya da tavsi-yelere uymak;

(b) sava rizikolar2na kar 2 sigorta artlar2 uyar2nca yetkili bulunan sigorta irket-lerinin b2t2n emir, talimat ya da tavsiyelerine uymak;

(c) Birle mi Milletler G2venlik Konseyinin t2m kararlar2na, Avrupa Toplulu u-nun t2m talimatlar2na, bu konuda yetkili bulunan milletler 2st2 di er her hangi bir makam2n t2m emirlerine, bunun yerine getirilmesi bak2m2ndan ta 2yan2n tabi oldu u ve uymak durumunda bulundu u devlet mevzuat2na, icra konusunda g2revli bulunan di er organlar2n emir ve talimatlar2na uymak;

(d) ka2ak22k sebebiyle geminin m2sadere edilmesine sebep olabilecek olan y2k2n tamam2n2 veya bir k2sm2n2 di er her hangi bir limanda bo altmak;

(e) g2z alt2na al2nmalar2, hapsedilmeleri ya da di er m2eyyidelerle kar 2la acaklar2 tah-min edilen gemi personelini veya bir k2sm2n2 ya da gemide bulunan di er ah2slar2 de i tirmek amac2 ile di er her hangi bir limana u ramak;

(f) bu klozun her hangi bir h2km2 gere ince ta 2yan taraf2ndan y2k2n y2klenmedi i veya bo alt2d2 2 hallerde, ta 2yan hesab2na di er bir y2k almak ve bunu normal ve mutad rotan2n d2 2nda bulunan veya ters y2nde yer alan di er liman veya limanlara ta 2mak

konusunda serbesttir.

(6) Bu kozun (2) ile (5). bendleri aras2ndaki kurallara uygun davranman2n sonucu olarak her hangi bir husus yerine getirilmi ya da getirilmemi se, bu durum sapma olarak de il, bu s2zle -menin uygun bir e2kilde ifa edilmesi olarak kabul edilecektir.

2. BIMCO YAPTIRIM KLOZU / SANCTIONS CLAUSE 2020

A a 2da yine BIMCO taraf2ndan haz2rlanm2 olan yapt2r2m klozu yer almaktadır. Bu kloz sefer 2arterpartileri i2in haz2rlanm2 olsa da, okuyucuya genel bir fikir verebilmektedir

Sefer 2arteri S2zle -meleri i2in BIMCO Yapt2rim Klozu 2020

(a) Bu klozda kullan2mlar2 bak2m2ndan:

%apt2r2m konusu faaliyet+, yapt2r2m uygulayan makam2n hedefledi i her hangi bir faaliyet, hizmet, ta 2ma, ticaret veya sefer anlam2na gelir.

%apt2r2m uygulayan makam+kavram2 Birle mi Milletler, Avrupa Toplulu u, Birle ik Krall2k, Amerika Birle ik Devletleri veya di er herhangi bir yetkili makam ya da h2k2meti ifade eder.

%apt2r2m uygulanan taraf+kavram2 ise yapt2r2m uygulayan taraf2n belirledi i her hangi bir ah2s, varl2k, kurulu ya da gemi anlam2na gelir.

(b) Donatan i bu s2zle -menin yap2d2 2 anda ve s2resinin tamam2nda sicildeki donatan2n, gemi i letme m2teahhidinin, zaman 2artererinin, y2neticisinin, geminin ya da yerine ikame edilen geminin yapt2r2m uygulanan taraf olmad2 2n2 garanti eder.

(c) Çarterer i bu sözleşme menin yapıldığı anda ve süresinin tamamında kendisi ile alt çartererin, yükleten, gön-derilen ile yük ilgililerinin yaptırım tarafı olmadıkları garanti eder.

(d) (b) ve (c) bendlerine aykırı olarak halinde diğer taraf sözleşmeyi feshedip buradan kaynaklanan zararları talep etme hakkına sahiptir.

(e) bu sözleşme menin ifa edilmesi yaptırım uygulanan bir taraf ya da bir faaliyeti içermekteyse, (d) bendinde yazılan hak saklı kalmak kaydıyla,

(i) yükleme henüz başlamamış sa, donatan i bu sözleşme menin feshedebilir veya

(ii) yolculuk ya da yükleme başlamış sa, donatan devam etmeyi reddedip, yükü (yükleme liman ve yeri de dahil olmak üzere) ilk güvenli liman ya da yerde boşaltabilir; bu durum i bu sözleşme menin ifası olarak değerlendirilir.

Sözleşme uyarınca yükleme ve / veya boşaltmanın yapılacağı yer belirli bir bölgedeki liman ya da yerlerden seçilecek olup da bunların arasında yaptırım uygulanan taraf ya da faaliyetin bulunmadığı bir yer ya da yerler varsa, donatan çartererden alternatif liman ya da yerin bunların arasından seçmesini talep etmekle yükümlüdür. Bu andan itibaren 48 saat dahilinde çarterer alternatif liman bildirmezse, donatan sözleşme menin feshedebilir.

(f) (e) klotuna uyum sağlamak için yapılan ya da yapılmaktan imtina edilen hususlar haksız sapma olarak değerlendirilmeyecek ve i bu sözleşme menin gereği gibi icrasında eklinde kabul edilecektir.

(g) Yük maliklerinin ve/veya koni mento, taahhüt senedi ya da taahhüt sözleşmesinin varlığı ispat eden diğer belge hamillerinin ve / veya alt çartererin alternatif liman tayin edilmesi ya da yükün (e) bendi gereğince teslim edilmesi sebebi ile donatana karşı ileri sürecekleri tüm tazminat taleplerini çarterer üstlenecektir.

(h) Çarterer i bu klotun sözleşme altında düzenlenecek olan tüm alt sözleşmeler ile koni mento, taahhüt senedi veya taahhüt sözleşmesinin varlığı ispat eden diğer belgelere eklenmesini sağlamakla yükümlüdür.